

Na koho to slovo padne

POVÍDÁNÍ Karla Čapka o tom, jak se dělá divadlo, sice platí pořád, ale pro včerejšek u „Bezručů“ ne. Bylo tři čtvrti na deset, skončila už polovina první generálky před zítřejší premiérou — a na scéně žádný zmatek.

SNAD JEN MAREK, syn režiséra Zd. Pošivala, mohl něco zavinit, protože se snažil o přestávce brnkat na basu nebo se koukat aparátem pana fotografa Růžičky na ty dvě slečny servírky pod balkónem.

ZKOUŠKA probíhala klidně a bez „zadrželů“. I když od začátku studia hry Aleny Vostré „Na koho to slovo padne“ uplynula krátká doba, jen asi šesti týdnů. Jedině pan Postler měl na noze ještě starou sádku. — Zítřka prý už bude mít novou. Lenka Fišerová měla na sobě už krásné minisukně a maxiboty, Markova máma na hlavě naivní čapku a Milan Sova pouští Jiřímu Wimmerovi na hlavu s krutým úsměvem opravdicovou cigaretu.

OSTRAVSKÉ Divadlo P. Bezručů uvádí — jako druhé v nás — divadelní protivinu Aleny Vostré, hru o prolínání života a hraní, která se od premiéry v roce 1967 drží stále na repertoáru Činoherního klubu. Režisér Zdeněk Pošival ji zvolil s naprosto přesným záměrem. Byla-li v době svého vzniku velmi aktuální, tak dnes, v době zvlášť usilovného „hledání hodnot“, je nadmíru provokující. Text i snímky

Pavel Bureš

Na snímcích ze zkoušky: Lenka Fišerová, Miroslav Středa a Karel Vašíček.

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VYŠTRÍŽKOVÁ SLUŽBA

Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝŠTRÍŽEK Z ČASOPISU

MORAVSKO SLEZSKÝ
VEČERNÍK OSTRAVA

10. 11. 1969

ze dne.....

Hra a ŽIVOT

Uprímně miněný potlesk byl odměnou režiséru ZD. Pošivalovi a hercům ostravského Divadla P. Bezručů při páteční premiéře hry A. Vostré „NA KOHO TO SLOVO PADNE“. Nemenší obdiv si zaslouží dramaturgie divadla, když zvolila hru, o níž zaspěčení tvrdili, že je nehratelná mimo scénu pražského Činoherního klubu, v jehož tvůrčí dílně vznikla.

Nechce se ani věřit, že po pražské premiéře v roce 1966 našla hra cestu na naše jeviště. Síla výpovědi o generaci dvacetiletých, kteří si hrají na život — jako by na skutečný život předčasně rezignovali —, je stejně provokující jako před dvěma roky. Lec- kterým místům daly naše současné specifické podmínky zaznít ještě naléhavěji.

Ve středu hry stojí banální, obyčejná denní skutečnost. Zvolená situace a neustálá konfrontace banalit však dávají vzniknout dalším významovým rovinám, které ve svém souhrnu vytvářejí podobnost o životě.

Je potěšující vidět hledě- tě rozhoufené tak, že to v něm šumí a hučí, že i ta nejdrobnější komika sklízí výbuch smíchu, kterým se divák uvolňuje z napětí, aby se s novým soustředěním mohl ponořit do hry. Situace, kterou autorka vytváří, je sice absurdní,

ale místy příliš děsivá, než aby se mohl divák jen bavit.

Vtipně a umně napsaná partitura poskytuje maximální prostor pro uvolněnou hereckou

akci. Počítá však s herci, kteří dovedou hrát celým tělem. A ti se tentokrát v souboru našli — J. Wimmer (na dolním snímku s B. Meierovou), M. Sova, A. Postler i další. Režii se podařilo nejen vytvořit výrazné typy a rozehrát komediální situace, kterými text přímo hýří, ale i postihnout za těmi- to situacemi a slovními vtipy něco, co daleko přesahuje jejich dílčí význam: skutečnost, realitu života.

KAREL WOJNAR

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2 - Vyšehrad. K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Nová svoboda, Ostrava

10. 11. 1969

ze dne

Recenzi premiéry v DPB píše Jubilant Milan Rusínský

TO NEBYL ŠPÁS

Skutečně nebyl — ani hra Aleny Vostré „Na koho to slovo padne“, ani její uvedení v Divadle Petra Bezruče v Ostravě. Režijně tuto komedii připravil Zdeněk Pošíval. Myslím, že měl především škrtat a škrtat v nadměrnosti slov, kterými tato groteska nastavuje zrcadlo naší současnosti, generačním problémům politickým konfliktům, lidskému seberealizování. V mnohosti slovně otřesné pravdy této komedie poněkud zapadají a opakují se a prodlužované situace její působivosti oslabují.

A přece jde o tvář našeho

současného maloměšťáctví, které zde až nadměrně dostává co proto, maloměšťáctví v jeho mnohých dnešních obměnách. A tak si ověřujeme právě na této hře, že není tak nebezpečný jen trapný, do dneška přežívající byrokrát, kterého zvláště vyvinulo posledních dvacet let, horším je maloměšťácký manipulátor, ohánějící se svým třídním původem, nebo nenápadně sice, ale tím naléhavěji jej projevující.

Dva režijně znamenitě vypořádané výstupy pak nutně musely otřást divákem. Výstup Lexy, pokořujícího Ofsajda, a barový výstup uraženého měšťáka a jeho vrcholící konflikt s trojicí mladých, provokovaných a nutně pak provokujících.

Ostravské provedení komedie Aleny Vostré přineslo především dva znamenité herecké výkony: Ofsajda Jiřího Wimmera, který plně vystihl to bezmocné buřičství a vzpuru i rezignaci mladí. Rezignaci, která je vlastně jakýmsi předčasným zmoudřením a nabráním nového dechu a jistoty. Druhou výrazně prokreslenou postavou byl Lexa, teroristický fušer, kterého zahrál Milan Sova se znamenitou jistotou žongléra myšlenek, vytvářeje tak důkladně promyšlenou figuru mnohotvárného človíčekovství dnešních dob do otřesných podobností. Tím ovšem bychom nechtěli opominout jiné postavy hry, která byla režijně dobře prokomponována a kde např. vyvážený výkon klidně ironizujícího cynického medika, jehož hrál K. Vašíček, nezůstával o nic pozadu vrcholným výkonům ve hře. Ve hře, která měla dost komediálnosti, již nakonec — jak už jsme řekli — několik škrťů mohlo pomoci ke svižnějšímu rytmu, zejména ve druhé části hry.